

INTERPELLATION 5/2012 rd

Regeringens linje och den ekonomiska krisen i euroområdet

Till riksdagen

Eurokrisen har framskridit exakt på det vis vi fruktat och varnat för. Man har velat lägga mun-kavle på oss. Sanningen kan inte kvävas för evigt.

Vi har bestämt oss för att interpellera igen. Varför? Läget i Sydeuropa är ytterst ansträngt. Vi har all orsak att frukta att toppmötet den 28—29 juni trumfar igenom beslut utan like allt under krisens täckmantel. På den finska ekonomins och vår självständighets bekostnad.

Redan nu florerar det ryktet om att kommissionens förslag till hjälppaket till bankerna i praktiken leder till kollektivt ansvar. Och inte nog med det.

Om de central- och sydeuropeiska stormakterna får sin vilja igenom, tvingas Finland böja sig för skuldebrev med solidariskt betalningsansvar, dvs. euroobligationer och ett förbundsfinansministerium med säte i Bryssel och åse hur Europeiska stabilitetsmekanismen (ESM) förvandlas till en skräpbank som utan Finlands riksdags godkännande finansierar krisbanker i Sydeuropa år efter år.

Det kan vi inte gå med på. Det kan inte acceptera utan en öppen debatt. Beslut av den här kalibern kan inte köras igenom i brådskande ordning — när riksdagen har sommaruppehåll — i stora utskottet bakom stängda dörrar.

Frågan måste debatteras grundligt i riksdagen, så grundligt att minnet av det lever kvar efter många år. Läget och de politiska villkoren måste öppnas för hela folket.

Som taget ur manuset

Läget i Europa är försmädligt för euroeliten. Det är taget som direkt ur manuset. Ingenting överraskande har inträffat. "En ma iloitse, en sure, huokaa", skaldade Leino. Vi kan inte sitta still och tuga.

Timo Soini varnade redan för ett år sedan den 9 maj 2011 i Wall Street Journal att Spanien kommer att krascha. "Den värsta smällen har vi fortfarande framför oss. Den spanska bostadsmarknaden är som ett svart hål där lilla Irland var rena rama barnleken. Problemet gäller inte bara sparkassorna. De stora spanska bankerna håller sina förluster gömda, som man också gjorde på Irland en liten tid. Klockan tickar på och även om tidsfristen förlängs försvinner inte problemet."

Vi har sett bara början av alla avslöjanden. Krisbanken Bankia, som nyligen nationaliserades, rapporterade en vinst på 41 miljoner som över en natt förvandlades i ett underskott på 3 miljarder när siffrorna synades i sömmarna. Bankia är inte ensam om att leka kurragömma.

Samtidigt fortsätter arbetslösheten att öka i Spanien. Ledsamt att erkänna, men det beror på euron. Euromedlemskapet hindrar landet att devalvera sin valuta för att återfå konkurrenskraften. Interndevalveringen har inte utfallit väl.

Grekland har kommit ur askan i elden med medhjälp från ohållbara stödpaket. Det har gått exakt så som vi upprepade gånger varnat för. Stödpaketet fungerar inte. Redan för två år sedan, den 2 maj 2010, skrev Timo Soini: "Grekland har inga chanser att återbetala lånen, utan de

kommer med tiden att efterskänkas. (...) Vad är då lösningen på problemet? Först ska Grekland ut ur euroområdet, den nya drakman devalveras med 30—40 procent och EU upplösas och bli en union för ekonomi och frihandel."

Experter delar den synen. Ändå tror vi inte att Grekland lämnar euron frivilligt. Grekerna är skrupelfritt logiska. De förväntar sig att vi fortsätter stödja dem i det oändliga. De inser att vi trots allt är beredda att göra det, om vi genom euron är bundna till en "ödesgemenskap".

Som taget ur manuset är också toppmötesagendan. Euroarkitekterna väntade sig att en kris som denna skulle inträffa. De hoppades också att krisen skulle föra ett steg närmare den förbundsstat som inte finner gehör hos medborgarna. Jacques Delors visste det här. Euro är ett redskap i utvecklingen mot en förbundsstat.

Det vet också minister Stubb. Han förefaller rentav glädja sig åt nuläget när han skriver i sin blogg (31.5.2012): "Kriserna har gjort EU gott." — EU klarar inte av att öka sin makt genom en ärlig demokratisk process. Centralmakten växer under hot och med klamp och stamp, med krisen som täckmantel.

Finland och finländarna bör begripa vad som håller på att ske. Vi kan inte sälja vår självständighet.

Vilken är Finlands policy och står den pall?

Statsminister Katainen försäkrade i samband med en av våra tidigare interpellationer (IP 2/2011 rd) att regeringen på inga villkor accepterar euroobligationer: "Vi godkänner dem inte. Det är komplett onödigt att diskutera euroobligationer innan samtliga medlemsländer uppfyller stabilitets- och tillväxtpaktens skuldkriterier." (13.2.2011, PTK 85/2011 rd)

Det är ett känt faktum att alla euroländer inte kommer att uppfylla skuldkriterierna.

Nu ryktas det ändå att Tyskland är redo för euroobligationer (i en eller annan form), om kontrollmakten i Bryssel samtidigt stärks. Om Tyskland går in för en ny strategi, hur går det då för

Finland? Är statsministern man för sina ord eller var yttrandet rena rama hyckleriet?

När det gäller det stora bankstödet till Spanien förefaller regeringen vara redo att offra finländarnas pengar på det. Åtminstone lät minister Urpilainen i samband med föregående interpellation (IP 4/2012 rd) förstå att Finland fortsätter pröjsa, och att regeringen inte ens har för avsikt att kräva de mångomtalade säkerheterna via ESM för de "utlånade" (läs donerade) stödpengarna (24.4.2012, PTK 41/2012 rd).

Finland världsmästare på att betala

Situationen är oskäligen för Finland. Katainen anförde i december som argument för regeringens linje att det ligger i Finlands intresse att stödja andra, eftersom vi är exportberoende. Han sade också att Finland vill vara ett fullvärdigt euroland och även bära det anknytande ansvaret för att stabilitet skapas med respekt för jämlikheten mellan länderna. (13.2.2011, PTK 85/2011 rd)

Det vore intressant att få se Katainens kalkyler enligt vilka stödpaketet betalar sig tillbaka. Summorna är alltför stora för att de ska kunna motiveras med att exporten ökar. Dessutom är det bättre att stödja vår export direkt — särskilt som de nuvarande insatserna tydligen inte biter.

Och vad månnstro Katainen menade med jämlikheten mellan länderna? Det att den tyska exporten till Grekland är 40-faldig jämfört med vår fattiga export? Eller att tyska banker och den tyska staten hade exponeringar på 34 miljarder (34 000 miljoner!) mot Grekland och vi bara en knapp miljon? Betyder jämlikhet för Katainen att de finländska skattebetalarna deltar jämnt i att rädda tyska och franska banker?

Också utan krisen dras de tyska och franska bankerna med stora problem. De finländska bankerna är på det hela taget i skick.

Även i Sverige, Danmark, Storbritannien och Schweiz, som ingen hör till euroområdet, har exporten stannat av, men de har finansierat krisländer med bara en bråkdel av den summa Finland donerat. Är det jämlikhet att Finland utkorats till världsmästare i att betala?

En förbundsstat skulle öka medborgarnas missnöje.

En överväldigande majoritet av det finska folket motsätter sig den utveckling mot en förbundsstat som euroeliten driver. Näringslivets delegations (EVA) värderings- och attitydundersökning (2012) avslöjar att endast 9 % av de svarande ansåg en europeisk förbundsstat vara ganska eller mycket önskvärd medan 64 % kryssade för alternativen mycket eller ganska oönskvärd.

En starkare förbundsstatsstruktur har bara en god sak med sig. Den befäster och breddar finländarnas kritiska inställning till Europeiska unionen. Men det oaktat godkänner vi inte en förbundsstat. Det vore fel mot Finland och finländarna. Det skulle kosta Finland oändligt mycket.

Det handlar inte bara om att finansiera krisländer. Man måste förstå EU:s inre logik. Unionen utvecklas och växer av egen tyngd och ser till egen fördel i tid och otid. Varje eftergift och varje bisats i en paragraf tolkas till förmån för en fördjupad integration.

Vi vet hur mycket makt tjänstemännen vid finansministeriet besitter i den finska politiken. Vi inbillar väl oss inte att det europeiska förbundsstatsfinansministeriet skulle nöja sig med att vara tvåa?

Ivrigast för en maktkoncentration pläderar de som ser sig själva som maktutövare.

Ökad korruption och svagare demokrati i en förbundsstat

Det är inte endast fråga om finländarnas pengar. Förlusterna skulle vara större än så. De största immateriella förlusterna skulle vara att demokratin och den öppna förvaltningen skulle försämrats radikalt i vårt samhälle. Den centraleuropeiska förvaltningskulturen skulle undantränga de nordiska traditionerna.

Och en centraliserad maktutövning skulle inte vara redbarare än dess delar är. Enligt Världsbanken ligger Italien, Spanien, Portugal och Grekland på u-landsnivå när det gäller korruption, förvaltningseffektivitet och laglydighet.

Problemet gäller inte bara medlemsländerna; oskicket har slagit rot ända inne i unionens kär-

na. När det talas om att överlåta budgetmakt till Bryssel måste vi komma ihåg att unionens revisorer inte godkände EU:s bokslut på 17 år. Pengar har använts så nonchalant att EU:s budget årligen är behäftad med fel och missbruk till ett belopp av flera miljarder euro.

Liknande missbruk uppdagades i fjol i Europaparlamentet. Enligt internrevisionen är penningmissbruk snarare en regel än ett undantag. Anställda har själva godkänt egna kostnader och betalat ut ersättningar till sina släktingar. Tjänstemän har fått dubbla arvoden. I upphandlingsavtalen har upptäckts brister på närapå 700 miljoner euro. — I Finland har medierna slagit dövörat till detta. Medborgarna skulle ha varit idel öra.

Veterligen har inte något reellt gjorts för att stävja korruptionen i EU. Revisorer som rapporterat om oegentligheter har avsatts. Det senaste förslaget är att unionens budget skulle revideras endast vart femte år för "undvikande av missförstånd". Det finns ingen önskan att lösa problemen: de förnekas och tigs ihjäl.

En förbundsstat och en bankunion kostar skjortan för Finland

Ur demokratisynpunkt skulle en utveckling mot förbundsstat vara en katastrof — inte minst för finländarna. Ju mer makten koncentreras, desto tydligare glider den över till den stora medlemsländerna och deras invånare. En president och kommission utsedd genom val skulle vara spiken i kistan för Finland. Ett självständigt Finland skulle vara historia blott.

Samtidigt kan de ekonomiska förlusterna bli astronomiska för oss. På grund av stödpaketet håller vi redan nu på att gå ner oss i ett skuldträsk.

I december i fjol publicerade vi en kalkyl över Finlands exponeringar: i värsta fall handlar det om mer än 35 miljarder euro. Summan blöttes och stöttes. Kritikerna hänlog. Inga fel hittades. Något senare publicerade Helsingin Sanomat en egen kalkyl som slutade på +50 miljarder euro. Ingen såg road ut. Sedermera har regeringen medgett (RP 150/2011 rd) att Finlands expone-

ringar enbart mot EFSF i värsta fall uppgår till över 30 miljarder euro. Dessutom kan exporeringsarna till följd av ESM utan riksdagens uttryckliga medgivande stiga till över 12 miljarder euro.

Den största notan kommer emellertid genom ECB:s förluster, som vi så många gånger varnat för.

Det handlar om skräckscenarier. De håller på att realiseras inför våra ögon.

Dessutom läggs kostnaderna för en bankunionen och en gemensam insättningsgarantifond till hela härligheten. Ingen kan ange den exakta summan men beräkningar har gjorts. Inom euroområdet finns insättningar till ett belopp av ca 10 000 miljarder euro, bedömningarna av storleken på den behövliga insättningsgarantifonden varierar mellan 1 000 och 2 000 miljarder euro. Man bör komma ihåg att det inte är fråga om en kosmetisk insättningsgaranti: pengarna kommer att behövas snart, för uttaget av insatta medel ökar i alla krisländer.

Andra beräkningar utgår från tidigare bankkriser och kommer till resultatet att en paneuropeisk bankkris kostar grovt taget 2 000—3 000 miljarder euro. Om Finland står för 1,8 % blir priset för oss 35—55 miljarder euro. Någon ska eventuellt stå för fiolerna. Men Finland kan inte delta.

I praktiken blir Finlands andel ännu större när Spanien kraschar och inte längre är betalare. Den spanska finansministern har redan inofficiellt framställt en begäran om hjälp. I och med en spansk krasch ställs stödmatematiken gällande ESM på huvudet. Italien står näst i tur.

På samma sätt kan man räkna att om vi tar i bruk euroobligationer och genom den iklär oss fullständigt kollektivt ansvar, måste Finland ansvara för genomsnittet av den offentliga skulden i euroområdet, ca 90 procent av bnp. Det betyder att Finlands offentliga skuld närapå fördubblas, dvs. en extrabörda på ca 80 miljarder euro.

I själva verket blir det ännu värre, eftersom Finland alltid skulle vara betalare medan de som förlorat sin konkurrenskraft skulle vara mottagare. En förbundsstat skulle resultera i en permanent transfereringsunion. Finland skulle år ut och år in finansiera länderna i syd som förlorat sin

konkurrensförmåga. Vi skulle vara tvungna att reducera vår egen sociala trygghet och gallra bland tjänsterna. Den finländska välfärdsstaten skulle alltså köras i botten.

Euron är ett icke-optimalt valutaområde

Problemets kärna är att euron ligger långt från det som är ett optimalt valutaområde. Många nationalekonomer, oavsett politisk hemvist, har varnat för detta. Som exempel kan nämnas Milton Friedman (högersinnad) och Paul Krugman (vänstersinnad).

Följande kriterier gäller i regel för ett optimalt valutaområde:

- 1) Arbetskraften rör sig smidigt inom valutaområdet. Exempelvis byråkrati eller språk- och kulturskillnader får inte hämma den fria rörligheten.
- 2) Staterna inom valutaområdet bedriver aktivt handel med varandra.
- 3) Konjunkturcyklerna är likartade i staterna.
- 4) Valutaområdet har en gemensam riskfördelningsmekanism.

Det nuvarande euroområdet fyller inte helt och hållet alla kriterierna (undantaget punkt 2 som uppfylls något så när). Investeringsbanken JP Morgan har räknat (2012) att inte mindre än 13 länder vars namn börjar på bokstaven M (Makedonien, Madagaskar, Malawi, Malesia, Malta, Mauritien, Mauritius, Mexico, Moldova, Mongolien, Montenegro och Moçambique) hypotetiskt sett vore mer optimalt än euroområdet. Hur mycket man än vill är det således så gott som omöjligt att bygga upp ett mindre optimalt valutaområde än euron.

Nationalekonomer i favör för euron har på senaste tid tjatat att euron fungerar bara om euroområdet blir en ekonomisk union med euroobligationer. Det stämmer inte. Det grundläggande problemet med valutaområdet försvinner inte, och de sydeuropeiska länderna blir inte ett dugg konkurrenskraftigare än de är nu. För att existera kräver systemet allt mer transfereringar från de konkurrenskraftiga länderna till dem som inte längre står sig i konkurrensen. Och då frågar ingen efter Finlands samtycke.

Euron är roten till krisländernas problem

Problemen i euroområdet kommer inte som någon överraskning för den som känner till teorin om det optimala valutaområdet. De beror inte enbart på ett sorglöst spenderande utan snarare på den gemensamma valutan. Till och med minister Stubb tillstår det i sin blogg (31.5.2012): "Det är lätt att upptäcka skillnaderna mellan EU-länderna genom att t.ex. lägga upp en tabell över deras räntenivåer, bnp-tillväxt eller skuldbörda. Exempelvis Finland klarar sig som känt bra oavsett indikator och t.ex. Grekland dåligt. Det här skulle inte vara något stort problem om vi inte hade samma valuta."

Men den officiella ståndpunkten är att krisen beror på den offentliga sektorns skuld i euroländerna. Därför har krishanteringen inriktats på att lägga band på den offentliga sektorns skuldsättning. Statistiken visar att problemet har djupare rötter.

Den offentliga skulden i relation till bnp 1999–2007 bland krisländerna (Grekland, Spanien, Portugal, Italien och Irland) hade ökat i betydande grad bara i Portugal (från 49 till 68 %). I Irland och Spanien hade den offentliga sektorns skuld närapå halverats och var 2007 nere på en mycket låg nivå (25 resp. 36 %). Italien och Grekland hade visserligen skulder från tidigare, men också Italien fick ner sin skuld mellan 1999 och 2007.

Mot denna bakgrund kan man fråga sig hur en överlåtelse av budgetmakt till Bryssel kunde hindra problem från att uppstå i framtiden. Den faktiska krisen ligger i förlust av konkurrenskraft. Ett centraliserad förbundsstatsfinansministerium kan knappast göra något åt saken.

Av statistiken kan utläsas att den gemensamma nämnaren för krisländerna är ett rejält underskott i bytesbalansen 1999–2007. Under samma period steg arbetskostnaderna och konsumentpriserna i alarmerande takt. Det är alltså fråga om den förlust av konkurrenskraften som den icke-optimala gemensamma valutan bar skulden för. Den offentliga sektorns skuldsättning bottnar i detta fundamentala problem. Devalveringsbehovet i krisländerna låg mellan 15 och 30 %. Of-

fentlig sektor i krisländerna kommer inte på fötter förrän länderna återfått sin konkurrenskraft.

Samtidigt uppmuntrade den gemensamma valutan till sorglöst spenderande. I början av 2000-talet var realräntorna rentav negativa i krisländerna. Det uppmuntrade till att leva på lånta pengar och ledde till överhettning av ekonomier i krisländerna. ECB, som håller ett öga på den ekonomiska utvecklingen i Tyskland och Frankrike, var alltför slapp visavi krisländerna. Men det finns ingen enkel lösning på problemet. Det handlar om att den gemensamma valutan har ett inbyggt problem. Problemet kommer att upprepas.

Det lyckas inte med interndevalvering

Euroeliten tillstår konkurrenskraftproblemen men drar inte de rätta slutsatserna. I stället för att godta att problemen beror på den gemensamma valutan, försöker man pressa in medlemsstaterna i samma form. Men det fungerar inte. Det leder bara till lidande och allt djupare problem.

Länderna har försökt nå bättre konkurrenspositioner genom interndevalvering, dvs. genom att sänka lönenivån och öka den ekonomiska flexibiliteten. Internationella valutafonden (IMF) anser att interndevalvering för att återställa konkurrenskraften är en lång och kvalfylld väg att gå och som sällan gett goda resultat. Omstruktureringsringarna genererar positiva effekter för konkurrenskraften först många år senare, visar tidigare erfarenheter.

Värst av allt är att interndevalvering hämmar den ekonomiska tillväxten på kort sikt och gör det svårt att få kontroll över den offentliga sektorns skuld. Det är således inte särskilt överraskande att konkurrenskraften fortsatt avta i krisländerna på senare år, Irland undantaget. Interndevalveringen har inte utfallit väl.

IMF har också påpekat att händelserna i Argentina 1998–2002 visar att interndevalvering kan driva ett land i en så kallad deflationsfälla som det är omöjligt att ta sig ur utan att låta bli att betala skulder och devalvera valutan. Av krisländerna befinner sig åtminstone Greklands ekonomi redan nu eller är mycket nära deflationsfäl-

lan. Om den nuvarande politiken fortsätter är det bara en tidsfråga när de andra krisländerna följer efter.

Somt fungerar bra, somt dåligt

Ser man tillbaka på historien har länderna praktiskt taget alltid fått bukt med sin offentliga skuldsättning genom att devalvera valutan eller lätta på penningpolitiken för att generera ekonomisk tillväxt. Ett bra exempel är hur Finland tog sig ur lågkonjunkturen på 1990-talet. Krisländerna har inte tillgång till någotdera av verktyget. ECB för nämligen redan nu för en mycket lätt penningpolitik och euroländerna kan inte devalvera sin valuta.

IMF:s simulationer visar att om man i dagsläget gör budgetnedskärningar och höjer skatter inom euroområdet kan det hämma den ekonomiska tillväxten till den grad att de offentliga skuldproblemen förvärras ytterligare. Preliminära empiriska resultat förefaller att stödja simulationerna, eftersom den offentliga skulden i relation till bnp i krisländerna förefaller att öka desto kraftigare ju stramare finanspolitik som bedrivs.

Den europeiska krispolitiken är ett totalt fiasco. Krisländerna har nästan inte alls lyckats förbättra sin konkurrenskraft eller få bukt med sin offentliga skuldsättning. Om man väljer att fortsätta på den inslagna vägen har vi framför oss en oändlig räkka av stödpaket. I det fall att Finland behåller euron och går med på att finansiera andras skuldproblem, hamnar vi förr eller senare i ett skuldtrask utan att kunna ta oss ur det.

Ett lyckat jämförelseobjekt är Argentinas skuldsanering och devalvering. Argentina försökte i mer än tre år (1998—2001) återfå sin konkurrenskraft genom interndealvering. Till slut erkände landet sitt misslyckande, ställde in återbetalningen av sina skulder och övergick till en fritt flytande växelkurs. Resultatet blev att landets ekonomi krympte bara med en fjärdedel (bnp sjönk med 4,9 %) för att därefter växa med drygt 63 % de sex följande åren. I motsatt till vad man allmänt tror berodde uppsvinget i Argentina inte endast på en råvaruboom utan också på att

den inhemska efterfrågan och investeringarna började öka.

Vidare bör det noteras att den grekiska exportsektorn i relation till bnp är nästan dubbelt så stor som Argentinas exportsektor var före devalveringen. Den grekiska ekonomin skulle vinna mer på en devalvering än Argentina 2001. Att lämna euron ställer Grekland inför stora frågor, men många har ansett att undergångsscenarierna är kraftigt överdrivna. Eurofrånträdet skulle i praktiken leda till ett slags "dollarisering", dvs. euron användas vid sidan av den nya valutan tills alla nödvändiga åtgärder vidtagits.

Island är ett annat jämförelseobjekt. IMF anger i sin rapport (4.11.2011) följande orsaker till att det isländska anpassningsprogrammet väl:

- skattebetalarna behövde inte stå för bankernas förluster
- finanspolitiken stramades inte åt det första programåret
- välfärdssamhället monterades inte ner utan det fanns kvar och rentav stärktes till vissa delar
- den fria rörligheten för kapital inskränktes.

Med undantag för kapitalrörelserna hade samma medel kunnat tillämpas i euroområdet. Men här har man gjort tvärtom och resultatet bär syn för sägen.

Euron tillför inte Finland någon nytta utan tvärtom skadar oss

Vi tror inte att krisländerna vill lämna euron om de övriga är redo att skjuta till pengar. Svårt blir det i varje fall för dem att införa en ny valuta. För Finland, som skött sin ekonomi bra, vore det däremot lätt och gynnsamt. En penningpolitisk självständighet skulle ge Finland större svängrum och ekonomisk trovärdighet.

I motsats till den allmänt rådande villfarelsen har euron inte bara varit till välsignelse för Finland. Inte ens före eurokrisen — för att inte tala om den efterföljande tiden då euromedlemskapet involverat Finland allt djupare som finansär av krisländerna.

Vi har på denna punkt refererat till en lång rad expertyttranden i vår interpellation i november (IP 2/2011 rd). Experterna ansåg att den ekonomiska tillväxten hos oss varit långsammare än i våra jämförelseländer (Sverige, Danmark, Storbritannien och Danmark).

Nya forskarrön bekräftar eurokritikernas synpunkter. GnSEconomics, en makroekonomisk konsultbyrå, har gjort en analys (2012) som visar att Finlands export vore 15 procent större om vi hade en egen valuta. Analysen bygger på en statistisk simuleringsmodell. Förklaringen till resultatet är att den finländska marken skulle ha devalverats kraftigt på samma sätt som den svenska kronan i efterdyningarna efter finanskrisen 2008 och därmed tillfört vår exportsektor större konkurrenskraft.

Det finns bedömare som anser att Finlands euromedlemskap är den främsta orsaken till skogsindustrins bittra och smärtsamma utlokalisering under 2000-talet.

Ett argument för anslutningen till euroområdet var att det skulle locka investerare och öka exporten. Sanningen är dock att investeringsgraden i Finland varit lägre med euron än före den ekonomiska krisen på 1990-talet och att Finland haft färre direkta investeringar än Sverige som inte gick med i euron. Den finska exporten till euroområdet har under hela 2000-talet varit praktiskt lika stor (ca 30 %). Samtidigt har vår bytesbalans försämrats, från ett överskott på drygt 12 miljarder euro 2002 till ett underskott på över en miljard euro 2011.

Ett annan bra sak med euron har ansetts vara att den — före krisen — bidragit till framsteg i fråga om integration av finansmarknaderna. Det påstås att ränteskillnaden mellan finska företagslån och tyska företagslån därför krympt. Men man kan fråga sig hur mycket det här beror på euron, för samtidigt har skillnaden i räntor på norska, svenska och danska företagslån gentemot räntor på tyska företagslån minskat lika mycket.

Nu krävs det kylig logik

För Finland är det avgörande problemet att om vi är med om räddningsoperationerna måste vi vara med ända till slutet. Det enda trovärdiga alternativet är att tacka nej till att delta i stödåtgärderna eftersom de drabbar Finland orättvist. Det handlar inte om ifall krisländerna ska få hjälp utan om vem som hjälper och med vilka pengar.

Ibland känns det som om euron är regeringens heliga ko vars problem inte kan dryftas på ett vettigt sätt. Kanske det är skälet till att statsminister Katainen, när han besvarade vår interpellation i december, inte gav något svar på följande fråga: "Är regeringen beredd på att euron kan krascha?" Frågan blir allt mer påträngande.

Om Grekland lämnar euron är risken stor att hela euroområdet småningom kraschar. För Finlands del skulle det vara ödesdigert att bli siste man på det sjunkande skeppets däck. Överdirektören vid finansministeriets finansmarknadsavdelning Pentti Pikkarainen har uppskattat att det skulle ta omkring ett år för en behärskad återgång till en egen valuta. Enligt Pikkarainen skulle Finland då återgå till en flytande valuta som enligt honom Sverige och flera andra länder har mycket goda erfarenheter av.

Också vår penningpolitik på 1990-talet grundade sig på en flytande mark som enligt Pikkarainen fungerade utmärkt för att balansera upp ekonomin. Han tror inte heller att ett finländskt utträde ur euron på sikt påverkar vår kreditvärdering eftersom en sund offentlig sektor och stark strukturalpolitik är det som räknas.

Avslutningsvis

Det är hög tid att börja nämna saker vid deras rätta namn. Krisen i Europa är inte bara en skuldkris. Den är en kris i ett icke-optimalt valutaområde.

Nu försöker man omskapa detta icke-optimala område till en förbundsstat. Integrationen fungerar inte — då erbjuds det ännu mer integration. Det här har varit euroelitens mål från första början. Medicinen är inte den rätta och det är ansvarslöst att understöda en sådan politik.

Kostnaderna för krisen är astronomiskt höga. Finlands andel av notan uppgår till miljarder — i värsta fall tiotals — och med tiden kanske hundratala miljarder. Ju längre Finland hänger på desto större nota har vi framför oss.

Det handlar inte om vi vill ha kvar euron eller låta den försvinna. Det finns många uppfattningar om den saken och alla har rätt till en egen åsikt. Frågan är hur mycket det kommer att kosta Finland.

Man har skrämt upp oss finländare med att en fullskalig kris blir dyr för oss eftersom den försvagar exporten. Ja — men har vi några alternativ?

Låt oss ta till en liknelse. Mellan- och sydeuropa är för tillfället ekonomins Titanic med den lilla båten Finland bunden med euron vid sin sida. Titanic har krockat med isberget. Man försöker desperat rädda henne. Självklart. Men vad gör Finland? Om Finland skulle kalkylera kyligt skulle den omedelbart hugga av trossen. Den lilla båten kan inte rädda Titanic men nog sig själv. Men nu har Finland i stället bundit fast sig med ytterligare trossar för att bara döden ska kunna skilja den från Titanic.

Är det egoistiskt att bara tänka på Finlands fördel? Kanske, kanske inte — men det måste vi göra eftersom det just nu är det enda rationella och rättvisa alternativet.

Däremot är det klart egoistiskt att av feghet och envishet släpa ned Finland i djupet. Det är egoistiskt eftersom motivet till ett sådant är framgångsrika politikernas självbevarelsedrift och deras behov att vara sina europeiska kollegor till lags. "Låt störtfloden komma, men inte under min tid".

Vi vet alla att Finlands folk inte respekterar en sådan attityd. Det respekterar politiker som fattar modiga beslut för folkets bästa.

Vi är bedrövade. Vi oroar för att det värsta ska ske och för att det inte finns någon i regeringen som har mod att hejda denna dårskap.

EU-kritikerna beskylls för att gnälla, tjata och protestera och för att sakna alternativ. Vi har lagt fram alternativ. Men de har varit för modiga och för principiella.

Alexander Solsjenitzyn sa i sitt Nobel-tal 1970 att "den enkla, modiga människans enkla åtgärd är att inte delta i lögnen, att inte stödja falska handlingar. Må lögnerna nå ut i världen och rentav råda i världen men inte genom mig"

På grundval av det ovanstående och med hänvisning till 43 § i Finlands grundlag framställer vi följande interpellation till den behöriga ministern:

Godkänner regeringen att de spanska krisbankerna finansieras genom att grabba ur de finländska skattebetalarnas fickor,

godkänner regeringen att EFSF (Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten) och ESM (Europeiska stabilitetsmekanismen) används för att direkt rekaptalisera banker i krisländer,

är regeringen beredd att finansiera Grekland år efter år med de finländska skattebetalarnas pengar och om inte, hur avser regeringen att undvika att det sker,

godkänner regeringen eurobonderna, som den tidigare bestämt har motsatt sig, om Tyskland går in för att understöda dem,

godkänner regeringen ett alleuropeiskt bankstöd och en bankunion,

godkänner regeringen att krisländernas skulder åtgärdas med hjälp av projektbonder och medel från Europeiska investeringsbanken,

är regeringen beredd på att euron kan krascha och, om svaret är jakande, hur ser beredskapen ut och

ämnar regeringen låta utföra en grundlig undersökning av vilka penningpolitiska alternativ Finland har, exempelvis

*med modell från Sverige, Danmark,
Storbritannien och Schweiz.*

Helsingfors den 8 juni 2012

Timo Soini /saf
Juho Eerola /saf
Ritva Elomaa /saf
Teuvo Hakkarainen /saf
Jussi Halla-aho /saf
Lauri Heikkilä /saf
James Hirvisaari /saf
Reijo Hongisto /saf
Ari Jalonen /saf
Anssi Joutsenlahti /saf
Johanna Jurva /saf
Arja Juvonen /saf
Pietari Jääskeläinen /saf
Pentti Kettunen /saf
Kimmo Kivelä /saf
Osmo Kokko /saf
Laila Koskela /saf
Jari Lindström /saf
Maria Lohela /saf
Anne Louhelainen /saf

Pirkko Mattila /saf
Lea Mäkipää /saf
Hanna Mäntylä /saf
Martti Mölsä /saf
Mika Niikko /saf
Jussi Niinistö /saf
Tom Packalén /saf
Pirkko Ruohonen-Lerner /saf
Vesa-Matti Saarakkala /saf
Ismo Soukola /saf
Maria Tolppanen /saf
Reijo Tossavainen /saf
Kaj Turunen /saf
Kauko Tuupainen /saf
Pertti Virtanen /saf
Ville Vähämäki /saf
Juha Väättäin /saf
Olli Immonen /saf
Markus Mustajärvi /vg
Jyrki Yrttiaho /vg